

Spomn 10. XII. 1948

Poština
plačana v gotovini

Gorenjski GLAS

G L A S I L O O K R A J N E G A O D B O R A O F K R A N J

Leto I. — Štev. 5

Kranj, 10. decembra 1948

Cena din 2-

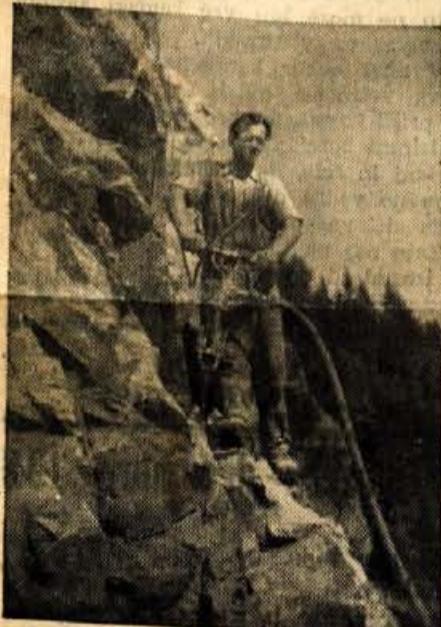
Korači naših dni ...

Bežni vtisi z I. okrajnega zleta
600 udarnikov v Kranju

Kranj. Predvečer velikega praznika, praznika proglašitve Zvezne ljudske republike Jugoslavije.

Pred Sindikalnim domom se fare ljudi. Pri vhodu je velika gneča. Svečano okrašena velika dvorana je premajhna, da bi sprejela vse, ki so prihiteli praznovati rojstvo novih dni...

Sprednja mesta v dvorani so zasedli udarniki. Po akademiji so imeli zborovanje. Zrl sem v njihove plamteče obraze, iskreče se oči, ki so napeto sledile točki za točko.

Cerar Janež — trikratni udarnik, miner v kamnolomu Kokra

Lep je bil začetek njihovega prvega okrajnega zleta. Se sedaj ko to pišem, mi je duša prepolna slik in vtisov. Naučnost užival sem ob govorih, ki so prikazovali njihova snovanja in oblikovanje — njihovo veliko delo za srečo in svetlo bodočnost naše socialistične domovine...

Smehljaj je bilo opaziti na njihovih obrazih, preprost, zadovoljen in dobrodušen smehljaj — živa podoba njihovih misli:

„Vsi smo pozvani, da oblikujemo! Mi smo novi ljudje in naša je bodočnost.“ Ko je govornik govoril o Stahanovem primeru in o borbi, so s ponosom ugotovili: „Na to pot smo stopili tudi mi!“ Res, na stahanovsko pot so stopili tudi oni.

Saj je pred velikim praznikom izpolnilo letni plan lepo število velikih in malih podjetij v kranjskem okraju. Standard, Tekstilindus, Sava, Tovarna čevljev, pet mestnih podjetij v Kranju, Triglavská tiskarna — obrat Kranj, tovarna lepenke, tovarna kos in srpov v Tržiču in predilnica v Škofji Loki. „45 dni pred rokom!“ „42 dni pred rokom!“ „35 dni!“...

Taka so bila poročila.

Veliki ste, udarniki, v svojem socialističnem tekmovanju in ustvarjanju!

Delo Vam daje moč in vero, kuje vam značaje in ustvarja iz vas nove ljudi.

„Naprej, tovariši udarniki, v nove zmage Titove petletke!“ je zaključil govornik.

Dano je življenje našemu narodu - proletarju, nihče več mu ga ne more vzeti! Saj si je s svojim delom, svojim umom in srcem zaslužil sončno življenje, ta narod kmetov in delavcev, ta narod sužnjev, ki ne mara več biti narod sužnjev.

Ivan Cankar

Krepko naprej — v socializem

Praznik svoje ljudske države smo proslavili z novimi delovnimi zmagami

DELOVNI USPEH ŠKOFJELOŠKE PREDILNICE

Prav tako je delovni kolektiv Škofješke predilnice izpolnil svoj plan finančno in količinsko do 25. novembra, to je 36 dni pred rokom. Kljub pomanjkanju preje, pa ga bo izpolnil do 13. decembra še po assortimentu. Dne 29. novembra je kolektiv proslavil to svojo zmago, in ob tej priliki je bilo nagra-

Šušteršič Klara — šestkratna udarnica v „Savi“ tovarni gume

Tovarna „Sava“ v Kranju je izpolnila svoj letni plan. Dne 27. novembra ob 7. uri zjutraj je „Sava“ tovarna gumijastih izdelkov v Kranju proslavila svojo veliko zmago, izpolnitve plana drugega leta petletke, po količini, assortmanu in finančno. Kako ogromen je uspeh bo zadostovalo če povemo, da je bil letoski plan za 20% večji od lanskega. Kot nagrada je kolektiv zasluženo prejel dve lepi zastavi in sicer od Ministrstva lahke industrije in Republike odbora Zvezne kemičnih delavcev. Razen tega so tega dne na proslavi, ki je bila povezana s proslavitvijo pete obletnice ustanovitve FLRJ proglasili tudi udarnike in racionalizatorje, ter podeliли nagrade najboljšim. Med ostalimi je bil ing. Turžanski proglašen za racionalizatorja, ker se po njegovi zaslubi sedaj v tovarni izdelujejo klinasti gonilni jermenji, ki smo jih dōslej morali uvažati iz inozemstva. S to veliko zmago, na področju gospodarske borbē, je delovni kolektiv „Sava“ doprinesel svoj veliki prispevek k graditvi socializma v naši državi.

600 udarnikov je nato odposlalo planeteče in borbene pozdrave CKKPJ in COESJ z zagotovilom, da bodo delali še z večjo vnemo in napeli vse sile za izvedbo petletnega plana.

Na večerji sem naletel nanj. Štular Marijan mu je ime. Nič posebnega ni na tem preprostem človeku, toda — najmlajši naš udarnik je. Majhen je, zdravje mu sije z rdečih napetih lic.

„Koliko si star?“ ga vprašam, ko sva sedla za mizo.

„Petnajst“, je odvrnil smehljaje in hkrati ponosno.

„Kje in kaj delaš?“

„Sekač sem. Dve uri hoda pod Kočno podiram, žagam in klestim snreke in jelke. Za 41 odstotkov sem presegel normo!“

„Kako si pa to dosegel?“

„Z voljo, da koristim domovini in naši skupnosti“, je odvrnil kratko in preprosto.

Meni se je enako storilo.

To je naša mlada kri. mlada rast! To so novi ljudje! To so kovači naše sreče!

Večerni pomenek je bil živ in zanimiv. Udarniki so si izmenjali misli in izkušnje. Med njimi so bili tudi udarniki in udarnice iz Tekstilindusa in Tiskanice.

jenih 56 delavcev, ki so dajali pri delu vzhled k hitremu in uspešnemu izpolnjevanju plana.

Tudi tkalci Škofješke tkalnice so s tem delom dokazali svojo zvestobo voditeljici Komunistični partiji, ki vodi naše ljudstvo v srečno bodočnost.

TOVARNA ČEVLJEV V KRAJU IZPOLNILA PLAN

26. novembra je delovni kolektiv tovarne čevljev v Kranju izpolnil svoj letni plan količinsko, po assortimentu in finančno. Naslednji dan so proglašili 12 najboljših delavcev za udarne, a 8 jih je bilo pohvaljenih.

Svečane proslave praznika Zvezne republike v našem okraju

Kranj, 28. novembra. Petletnico ustanovitve naše države je prebivalstvo našega okraja proslavilo s številnimi prireditvami in manifestacijami. V Kranju so bile proslave po vseh rajonih, ter sindikalnih podružnicah podjetij, tovarn in ustanov, na katerih so prolašali udarnike in podeljevali najboljšim delavcem in namešencem nagrade. To je bilo na sam predvečer pred praznikom. Centralna proslava pa je bila zvečer v Sindikalnem domu, na kateri je govoril o zgodovinskem pomenu petletnice proglašitve Zvezne republike, tov. Kristian Milan, sekretar OK KPS v Kranju. Nato je bil izveden pester in izbran umetniški program. Prav tako so ta praznik proslavili v Čerkljah, Preddvoru, Naklem, Tržiču, Kotorju, Zireh, Zelezničkih, Škofji Loki ter ostalih krajin našega okraja.

PREBIVALSTVO TRŽIČA JE DOSTOJNO PROSLAVILO 29. NOVEMBER

Na predvečer 29. XI. je OF priredila veliko bakiado po mestu, pri kateri so so delovale vse množične organizacije. Po bakiadi je bilo zborovanje na Mestnem trgu, na katerem je govoril predsednik MLO tov. Urbanc Štefko, ki je v kratkih

„Kolko udarnikov je pri vas?“
„Vsaki peti delavec je udarnik, a kmalu jih bo več!“

„Ali vas bo kmalu sredi dela presestila sirena?“

„Bo! Prej ko bi kdo mislil. Po večini delamo že na šest statev in plan je v marsičem že dosežen“, odgovarjajo žene možato in še krepko dodajajo: „Le držite se, prehiteli vas bomo!“

Tako se menijo vsepovsod, vsepovsod se vzpodbujujo in si resno napovedujejo tekmovanja...

Ste gledali kdaj hudournik, ki teče po strmi globeli? Drzen je, šumeč in neustavljen.

Ste gledali plaz na snežišču pod Kočno?

Ves veličasten je, zaprek in pregrad ne pozna.

Ste slišali pesem delovnih brigad? Pesem minerja iz kamnoloma Kokre, himno delavcev iz „Standarda“, pesem kovinarja, kmeta, strojarja in delavca v gozdu. To je pesem dela, pesem novega človeka. Pesem socializma.

Ste slišali to pesem? Borbenja je, enotna in zmagovita. Polna zanosa in volje po novem, boljšem, lepšem...

M.

črtah opisal pomen in važnost 29. novembra za razvoj naše države.

Ob 9. uri dopoldne dne 29. XI. pa je mestna godba naznala pričetek zasedanja slavnostne seje MLO, s katere je bila poslana resolucija Zvezni vlad.

Ob 10.30 pa je bila otvoritev prvih dečijih jasli na Gorenjskem. Pri otvoritvi so bili navzoči predstavniki množičnih organizacij, sekretar OKKPS tov. Kristian Milan in veliko število prebivalstva. V uvodnem govoru je sekretarka AFZ tov. Konč Zora izrekla vse priznanje iniciativnemu odboru. Poudarila je: „Tu v tem domu se bodo vzbajali naši najmlajši, ki bodo v prihodnosti nosilci socializma.“ V imenu iniciativnega odbora je govoril tov. dr. Živek Stanko, ki se je zahvalil vsem podjetjem in ustanovam, najbolj pa delavstvu Tržiča, ki je razumelo potrebo te ustanove in je s svojim delom pripomoglo, da so se zgradile jasli. Nadalje se je zahvalil tov. Stalcu Ludviku, ki je z udarniškim delom napravil vsa mizarska dela in uredil vso sodobno opremo. Zaključno besedo je imel tov. Urbanc Štefko, predsednik MLO, ki je med drugim dejal: „Otvarjam te jasli, v katerih bodo imeli naše matere-delavke svoje najmlajše. Nemoteno bodo delale v produkciji, ker bodo med njihovim delom njihovi otroci v skrbnem varstvu.“ Nato je sestri upravnici jasli tov. Bizjak Cvetani izročil ključe z željo, da ji bo nega in skrb nad dojenčki sveta naloga. „Nad 300 udarniških ur pa naj nam bo vzpodbuda, da bomo v bodoče še v večjem obsegu delali na ostalih gradiliščih.“ Nato je bil ogled jasli. V pritličju so previjalnica in kopalnica, dve dnevni sobi za igranje, ki sta prijetno opremljeni s slikami Sneguljčice in palčkov, katere je izdelal tov. Ivnik, delavec v predilnici, spalnica za otroke do 3 let in kuhinja. V I. nadstropju pa so tri sobe za dojenčke od 6 mesecev naprej, dojilnica in bolniška izolirna sobica. V vsakem pogledu so bile jasli našim materam zelo po volji. Tako bodo jasli prejele 40 dojenčkov, ki bodo pod najboljšim varstvom in nego.“

Ob 15.30. uri je bila svečana otvoritev prvega stanovanjskega bloka, ki ga je otvoril predsednik MLO, in pri tem izrekel zahvalo za ves trud in delo tržičkemu delavstvu. Zahvalil se je tudi množičnim organizacijam, ki so napravile 26.000 udarniških ur. Z otvoritvijo tega bloka pa je bila našim najpotrebnješim delavcem, ki do danes niso imeli ustrezačega stanovanja, izpolnjena želja, da se vselijo v novo udobnejše stanovanje. V kratkem (Nadaljevanje na drugi strani)

Iz naših krajev in tovarn

IZ SKOFJE LOKE

Dne 14. t. m. je zveza borcev organizirala slovesen prekop v narodno-osvobodilni borbi padlih borcev za svobodo. Med njimi je celo tovariš iz daljnega Urala, ki se ni pomical žrtvovati svoje mlado življenje za našo boljšo bodočnost. Slovesnost je izpadla nad pričakovanjem. Prebivalstvo mesta in okolice se je oddolžilo spominu padlih borcev s tem, da se je v nenavadno velikem številu udeležilo žalnega sprevoda. Govorniki so se z jedrnatimi besedami poslovili pred krstami, ki so bile položene v začasno grobnico v "Stemarskem parku".

Dne 23. XI. se je vršil občni zbor zvezne borcev. Udeležba je bila polnoštevilna, kar priča, da se naši borce zavedajo prevzeti nalog in mesta, ki jim je dodeljeno pri gradnji socializma. Tov. Reggart nam je v jedrnatih in vzpodbudnih besedah na kratko očrtal potek in zgodovinske sklepe V. kongresa KPJ in II. kongresa KPS, ki sta nakazala našo pot v socializem — v boljše življenje. Zbor je postavil vrsto sklepov: da vključi v delo 100% vse, ki so sodelovali v narodnoosvobodilnem boju, da postavi padlim borcem prihodnje leto dostenj spomenik, in da sestavi delovno brigado. Na tem zboru je bila napravljena prelomnica med dosedanjim in bodočim delom t. j. zveza hoče sodelovati in prisopiti k najaktivnejšemu delu pri gradnji našega socializma.

(Nadaljevanje s prve strani)

bodo otvorili še dva bloka za delavstvo Predilnice.

Ob 16. uri pa je bila v "Cankarjevem domu" na Skali slavnostna akademija, kateri so prisotvovali predstavniki JA, sekretar OKKPS tov. Kristan Milan in

Zupan Jožef — petkratna udarna v Predilnici, Tržič

Brovč Andrej:

Postanek in zgodovina KP v Kranju

(Politično poročilo podano na I. mestni Partijski konferenci) (Nadaljevanje)

Sprica petokolonaške mreže, ki jo je z vednostjo takratne vladajoče klike in notranje uprave organiziral pri nas nacizem, pa se je pokazala vsa trhlost v vojaški in civilni upravi takratne Jugoslavije. Ljudske množice, ki so pravilno spremljale in ocenile dogodek 27. marca v Beogradu, ko je bila na pobudo Partije vržena Cvetkovič-Mačkova vlada, bi bile kljub trhlosti in razsulu stare jugoslovanske vojske v stanju, nudit odpor hitlerjevskim in ostalim barbarskim osvajalcem. Z izdajo vladajočih krogov je uspelo peti koloni zrušiti odpor borcev jugoslovanske vojske. Jugoslovanske narode je zajela sovražna okupacija. Partija, ki je vseskozi pravilno ocenjevala položaj in razvoj dogodkov, je tako začela s pripravami za organiziran odpor. Tudi partijska organizacija v Kranju je stalno proučevala notranji in zunanjepolitični položaj, razvoj dogodkov in stalno seznanjala s tem ljudske množice. Tako je sprožila akcijo za zbiranje orožja, sanitetnega materiala, denarja itd., skratka, vršila je vse priprave za organiziran odpor.

Po 27. aprilu, ko je bila na pobudo Partije usta-

5

novljena Osvobodilna Fronta, pa so bile dane že konkrette naloge vsem partijskim in SKOJ-evskim organizacijam za ustanavljanje odborov OF. Partija je preko odborov OF pridobivala stalno nove simpatizerje, gojila v ljudskih množicah mržnjo do okupatorja in krepila v njih narodno zavest in voljo do odpora. K temu so dosti pripomogla našiljava, ki jih je vršil okupator nad slovenskim narodom, predvsem preseljevanje. Tako je izgubil še tisti majhen odstotek simpatizerjev, ki ga je dobil takoj ob prihodu s svojo lažno propagando med delavci in meščani.

Veliko moralno oporo pri organiziraju oborenega odpora pa je Partija dobila po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. Partija je sedaj začela z organiziranjem partizanskih odredov in z intenzivnejšim delom v zaledju, ki je imelo naložno, preskrbovali naše prve borce z različnim materialom. V tem času so se organizirale v Kranju tudi prve tiskarne, katerih namen v začetku je bil le, razmnoževati letake in razni propagandni materiali.

25. julija 1941 je naše mesto dalo prve partizane, 65 po številu, ki so bili po večini člani Partije. Iz njih sta se osnovali dve četi, prva pod Storžičem skupno s tržiškimi tovariši in druga na Sv. Morhorju. Tovariši, ki so odšli iz Kranja, so bili po večini organizatorji Partije, toda zaradi njihovega odhoda delo ni prav nč trpelo, saj so na svoja mesta postavili že nove, navdušene ljudi.

tistega, česar se otroci danes uče. Ni dovolj, če se starši zanimajo samo za to, kako napreduje njihov otrok v učenju. Važno je tudi to, kaj se uči. Sola danes na vsak način odpira učencem drugačen pogled na svet in življenje, kot pa so ga dobili starši v stari šoli. Tu morajo starši solo podpreti. Sola danes poučuje na strogo znanstvenih izsledkih, odstranjuje verovanje v razne duhove in strahove ter vlija mlademu človeku vero v lastno silo in razum. Ako uče roditelji doma otroke drugače, potem jih bosta življenje in otrokov razvoj nujno napravila v otrokovih očeh nevedne, katerim se bodo smejali. Taki različni vplivi pa niso v korist ne roditeljem ne šoli.

Dalje se je obravnavalo na sestanku tudi zanimivo vprašanje oskrbe in učnega napredka učencev, ki služijo na kmetih. Razen dveh primerov je učiteljstvo za vse take pastirje in male hlapce ugotovilo, da ti učenci pridejo v solo utrujeni, nekateri so tudi shujšani, pri vseh pa je opažen velik padec v napredku. Čas za učenje imajo šele zvečer. Izgovori, da ga oblači, hrani in podobno, so jalovi. S svojim delom mu otrok vse to temeljito odsluži, če bi mu ne, bi ga pa ne imel. Prazne so vse besede o skrbi za človeka, če bi dopuščali izrabljivanje mladine. Današnja oblast ima dovolj moči, da take stvari odločno prepreči.

Ob zaključku sestanka so se roditelji razdelili po razredih, kjer so lahko dobili podrobna pojasnila pri razrednikih. Pojasnili pa so tudi marsikasko težavo, ki jo imajo doma pri vzgoji.

Učiteljstvo bi si končno želelo tudi več nasvetov s strani roditeljev, pa čeprav tudi kritike, ker le tesna povezava šole in doma nam bo dala tako mladino, kakršno si vsi želimo.

IZROČITEV DIPLOME GOSPODARSKEMU INVALIDSKEMU PODJETJU, "TOVARNI LOVSKIH PATRON", V KRAJU

Invalidska gospodarska podjetja so s svojim vzglednim naprednim delom velik pripomoček, za dosego našega petletnega plana. Borba med posameznimi delovnimi aktivnimi, se z dneva v dan bolj zaostruje, za dosego čimboljše proizvodnje na kvaliteti in kvantiteti pri posameznih artiklih. Tako si je delovni kolektiv tovarne lovskih

Žrebanje srečk III. razreda Državne razredne loterije FLRJ bo od

6. do 31. decembra 1948

Izrezbane bodo 3 premije: Din 600.000, 300.000 in 200.000 ter 40.000 dobitkov v skupni vrednosti din 34.000.000. Srečko še vedno lahko kupiš pri Jugoreklam, Ljubljana, Tyrševa 11, in njegovih podružnicah v Mariboru in Celju ali pri maloprodajalnicah tobaka. Četrtnika stane v III. razredu din 150. ker je treba plačati po din 50 za prvi in drugi razred.

patron v Kranju pridobil diplomo, ki je izraz odlikovanja najboljšemu invalidskemu podjetju, v času predkongresnega tekmovanja VVI. Diploma daje priznanje tukajšnjim delavcem za požrtvovalno in vestno delo, pri katerem ima mnogo zaslug tov. Smole Avgust, ki je s svojo iznajdljivostjo konstruiral stroj, kateri izdeluje v istem času veliko več lovskih patron, kot je bilo to mogoče doslej.

BRNIKI

Dne 12. decembra bomo imeli pri nas volitve v krajevni ljudski odbor. Ni slučaj, da se morajo izvesti volitve v Brnikih še pred potekom prenehanja funkcij starega krajevnega ljudskega odbora. Po zakonu bi bilo to šele po treh letih. Toda blivši krajevni odbor, ki je razpuščen po sklepu zadnje Okrajne ljudske skupščine, ki je zasedavala 16. oktobra v Škofji Loki, ni bil v stanju nadzorovati in preprečiti delovanje izkorisčevalcev ljudstva, ter zato ne more biti več ljudski zastopnik prebivalstva v Brnikih.

V novi odbor kandidirajo na listi OF novi, večinoma mladi ljudje. Ljudje, ki so prišli iz naše hrabre armade kot demobilizirani borce. Za seboj imajo dovolj izkušenj in šole, da bodo znali koristno in uspešno voditi delo v prid skupnosti našega delovnega ljudstva.

Zato naj na 12. t. m. ne bo nikogar, ki bi izostal od teh volitev in možato ter poštano oddal svoj glas za kandidate OF.

Dopisujte v „Gorenjski glas“!

Naloge Krajevnih OF odborov v mesecu decembru 1948

- Organizirati študijske krožke
- Formiranje brigad za nakladanje lesa
- Organizirati Cankarjeve proslave
- Organizirati skupine borcev za večje hektarske donese
- V mesecu decembru se organizira skupen obisk v gledališče v Ljubljano. Sekretarji OF naj zberejo podatke.

Vse to naj se izvrši po sprejetih navodilih.

Iz Sekretarijata OF okraja Kranj

Prva akcija, ki so jo tovariši izpod Storžiča nameravali izvršiti skupno s tovariši z Jelovice in Jesenic, je bil napad na Begunje, ki pa se je zradi izdajstva izjalovil ter so pri tem padle pod Storžičem prve žrtve, osem tovarišev in tovarišic, ostali pa so bili razhajkani. Tov. Stošiča, ki so ga gestapovci ujeli, so nekaj dni za tem obesili v Kranju kot svarilo. Kmalu nato so se te čete vnovič formirale in pričele hitro naraščati. Prostovoljci so bili delavci, deloma pa tudi kmečki silovi.

Tudi na terenu se je organizacija izpopolnjevala. Močne zveze so bile v Stražišču, na Primskovem ter v centru mesta. Člani OF so zbirali denar, obleko, orožje ter vse potrebno, kar so potrebovali naši partizani.

Vzporedno z okupatorjevim nasiljem, novimi in novimi aretacijami, prvimi uspehi partizanov v posameznih akcijah, ter vedno večjim številom poblitih gestapovcev, ki so jih pripeljavali v Kranj, je naraščalo sovraščdo do okupatorja in se večala ljubezen do naših borcev. Našli pa so se tudi med sodelavci OF izdajalci, izmed katerih je posebno znan Urbanc Janez "Komerdaj" iz Stražišča, ki je izdal vse organizacijo v januarju in februarju leta 1942. gestapu. Skoro vse aktivisti iz Stražišča z znamen komunistom Seljakom Lucjanom na čelu, so bili aretirani in dne 31. marca 1942 po zverinskem mučenju ustreljeni v Dragi na Gorenjskem.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Revolucionarneje in bolje rešujme stanovanjsko vprašanje v Kranju

(Nadaljevanje s četrte številke)

Nekaj načinov varčevanja smo že nakanali zadnjič. Sedaj si nekoliko podrobnejše oglejmo opeko! Pri sedanjih stavbah, eno-nadstropnih in pritličnih, uporabljamo 40 cm zid (1/8 opeke) največ zaradi zaostne izolacije. Ako uporabimo votlo opeko ali pa lahko porozno opeko, ki ima znatno manjšo težo, bomo dosegli isti in celo boljši izolacijski efekt s 25 cm zidom (1 opeka). Tako opeko lahko naše opekarne izdelujejo brez težav, in sicer z dodajanjem žaganja ali pa premogovega prahu v ilovico. Prihranek na opeki bo torej prav znaten. Ravno tako znaten prihranek je možno dosegiti pri instalacijah, kot je bilo že omenjeno. Dalje bi morali govoriti še o prihrankih pri stropih, strešni konstrukciji, tipiziranih oknih in vrati, toda o tem bodo podrobnejše govorili projekti, ki rešujejo ta vprašanja. Na vsak način pa moramo omeniti nove vire materiala, ki jih lahko uporabimo. Industrija v Kranju ima vsakodnevno precejšnje količine (nekaj vagonov) žlindre, ki jo odvajažo v razne jame. V industrijsko razvitih deželah že več desetletij vso žlindro uporabljajo za gradnje. To bi kaj koristno lahko uporabili tudi pri nas.

Omeniti je treba še lehnjak, lahek kamen, katerega ležišča so na Sp. Jezerškem in na Putrhofu. Sveže nalomljen lehnjak se sekajo s sekiro, reže z žago ali nožem. Ko se posuši, postane trd. Uporablja se lahko za okenske police, portale, obrobe, oblage in podobno. Izkoriščanje tega kamna za lokalne potrebe okraja ne zahteva nikakih investicij. Z močno trakasto žago (kolarsko) bi mogli narezati velike količine plošč. Ležišče na Jezerškem je ob cesti in je električen tok v neposredni bližini. Sedaj je državna last. Pred vojno ga je bivši lastnik izkorisčal, sedaj pa delo popolnoma počiva.

3. Pomanjkanje delovne sile pri gradbenih delih je bilo letos veliko, toda moramo računati, da tudi prihodnje leto ne bo bolje. Primanjkuje kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Te težave se še povečujejo, ker del delavcev hodi delat samo sezonsko in ker so polkmetje, v času košnje, žetve itd. uhajajo domov. Pri nas smo delno pogrešili v tem, ker nismo na gradiliščih zaposlili v zadostni meri domačih delavcev. To velja zlasti za žene, ki so v velikem številu zaposlene v tekstilni industriji, pa bi na gradnjah imelo znatno večji zaslužek. Pomanjkanje delovne sile lahko rešimo edinole s prostovoljnimi delom. Priznati moramo, da smo se letos s prostovoljnimi delom v Kranju slabo odrezali. Nekaj akcij je bilo dobro pripravljenih, večina pa slabo. Po-

leti so ljudje sicer prihajali na delo, toda organizacija je vedno šepala: enkrat ni bilo orodja, drugič ni bilo nikogar, da bi odkazal delo itd. Tako smo prišli v položaj, da pri novih blokih na Zlatem polju ni ne cest ne kanalizacije. Naša sreča, da se lahko izgovarjam, da ni cevi in straničnih školjk, da zato ni delo gotovo. Prihodnje leto bomo morali najti boljše prijeme, pritegniti bomo morali delovne ljudi za pomoč pri graditvi po masovnih organizacijah, da bomo dovršili pričeta dela in še celo vrsto novih. V čem naj bi bili ti novi prijemi?

a) Delo sindikatov v Kranju moramo ismeriti na izgradnjo mesta in ga bolje organizirati;

b) delovni učinek bomo morali meriti po storitvi, ne po pisanih urah; dati bomo morali prostovoljnemu delavcu materialne ugodnosti in moralno priznanje. (Brez dvoma je niz gozdnih akcij uspel tudi zato, ker so delavcem pripravili po napornem delu prigrizek). Dajati bo treba udeležencem prostovoljnega dela prednost pri prosti preskrbi in zato urediti trgovske lokale;

c) pri izgradnji stanovanjskih hiš bo treba sklepati dogovore in pogodbe s tovariši, ki hočejo in so upravičeni dobiti

stanovanje za pomoč pri gradnji. S temi merami pa še nikakor niso izčrpane vse možnosti; navesti moramo tudi tekmovanje, brigadni sistem dela itd.

Končno naj omenimo še privatno gradnjo. Letos smo mogli opaziti, da je v okolici Kranja zraslo kakih 10 manjših hiš, ki so jih večinoma zgradili delavci. Stanovanjska zadruga pa še ni pričela ničesar. Zdi se, da je napačno pričakovati, da bi stanovanjske zadruge takoj gradile bloke. Ravno te delovne ljudi, ki si postavljajo svoje hišice, bi morala zadruga zajeti, razširiti njihov krog, izkoristiti lokalne vire materiala in ob upoštevanju regulacijskega plana mesta čim več ljudi zajeti v gradnjo. S tem bi tudi precej odpadla špekulacija z gradbenim materialom in celo manipulacije, ki jih je bilo opaziti.

S temi ukrepi bomo močno pospešili izgradnjo mesta in laže ustregli potrebam, ki se pojavljajo ob nagli izgradnji industrije. Petletni plan bo omogočil tudi velike pridobitve v gradbeni stroki. Postopoma bomo mogli preiti na montažne gradnje stanovanjskih hiš in tedaj bomo šele mogli zadovoljiti potrebe in dokončno rešiti stanovanjsko stisko.

Jan Jože.

Zadružni dom v Križah je pod streho

Tudi v Križah gradimo zadružni dom. Te dni smo dosegli veliko delavno zmago, dom je v surovem stanju pod streho. Res, nismo med prvimi, nismo pa tudi med zadnjimi. Kdor pozna Križe po njihovem socialnem sestavu prebivalstva, saj se vedno hitreje spreminjajo iz kmečko-obrtniške vasi v delavsko predmestje industrijskega Tržiča, in kdor upošteva vse ovire in težave pri gradnji, bo moral ugotoviti, da je dograditev doma res velik uspeh za Križe.

V začetku je bilo pač tako kot pov sod, pomisleki, dvomi, nezaupanje v lastne sile in precejšnje število nasvetov in predlogov kje, kako in zakaj naj se gradi. Toda aktiv je s prepravljanjem, predvsem pa s svojim delom vedno bolj odstranjeval dvome in pomislike pa tudi nezanimanje mnogih. Delo je steklo, vedno živahneje je bilo ob nedeljah na gradilišču. Prispela je prva opeka, res da strešna, ter cement. — In množična akcija v juniju nam je dala že temelje. Nič več se ni delalo samo ob nedeljah, prostovoljci iz posameznih vasi so bili razdeljeni po dne-

vih v tednu in so pridno delali. Uspehi so bili toliki, da smo v priznanje za svoje delo dobili radijski sprejemnik. Sprejeli smo tudi obvezno, da bomo postavili zadružni dom v surovem stanju pod streho do 25. julija, do kongresa KPJ.

Ob sprejetju obvezne oblubljene opeke pa ni prispela. Delo je zastalo, delovni polet je padel in počasi smo skoro zadremali ter zamudili dva najlepša meseca, to je avgust in september. Koliko težje je bilo potem spet vzbudit zanimanje za delo itd.

Ko pa je prispela opeka, je zopet primanjkovalo zidarjev, vmes je motilo še vreme. Pojavile so se ovire, katere poznajo povsod, kjer grade zadružne domove. Kljub vsemu pa smo sprejeli novo obvezno, ki smo jo častno izpolnili. Skoraj 14 dni pred 29. novembrom je bil dom pokrit.

Novi dom je prizidan pravokotno na že stojični prostorni dom ter stoji na najlepšem prostoru sredi vasi. Prejšnja dvorana je podaljšana za vso dolžino odra. V domu bodo našle svoje prostore vse gospodarske, upravne in kulturne ustanove.

Gozdna uprava v Preddvoru je razglasila 31 udarnikov

V nedeljo, 28 XI. dopoldne, so organizirali delavci gozdne uprave Preddvor pri Kranju proslavo 29. novembra. Na proslavi so razglasili 31 udarnikov, a pohvaljenih in nagrajenih je bilo 42 gozdnih delavcev.

Med novimi udarniki sta bila tudi Franc in Francka Debelak, mati šestih otrok. Mož je koščen in visoke postave, ženica pa je drobnā in majhna, le roke ima žilave in trde, vajene vsakega dela. Ponosna je, da si je priborila naslov prve žene udarnice — drvarke. To je bilo doslej le moško delo in to ni kar tako!

„Kako se je to zgodilo?“ jo pobaramo mimogrede, ko jo od vseh strani obsipavajo s čestitkami.

Zeno petdesetih let je vse to prevzelo, zbgana je in nerodno ji je obenem, pa pokaže na moža, češ bo on povidal.

„Pred letom sem nenadoma pri delu izgubil tovariša. Bil sem zbgan in nesrečen, saj se pri našem delu tako težko najde nova moč...“ je začel smehljaje pripovedovati France.

„No“, vpade zdaj Francka, „in takrat sem ti rekla: Kaj pa bi bilo, če kar midva skupno zastaviva? In je šlo...!“ je povedala in umolnila, kot da se je zbalila, da je preveč povedala.

„Da, tako je bilo,“ je pritrdir tudi njen tovariš in se ponosno in že obenem ozrl na svojo drobno, ali po življenjski moči veliko ženico. „Plan se mora dosegiti, ne čaka odlaganja,“ je še dodal možato.

Udarnika Franc in Francka Debelak

Franc in Francka Debelak presegata normo za 25%, in ko sta onadva v Udenem borštu pri težkem delu, dela in kuha doma v vasi Novaki njuna štirinajstletna hči Francka, ostali mlajši, Lovrenc, Peter, Majda, Pavel in Ana, pa jima izmenoma nosijo hrano v gozd.

Ta družina se zaveda pravila: Količor skupnosti daješ, toliko boš od nje prejemal! To pravilo ni mrtev stavek, temveč naša politično-gospodarska stvarnost.

M.

Paberki iz časa Cankarjevega biranja v Sarajevu

V septembru leta 1909 je obiskal Ivan Cankar svojega brata Karla v Sarajevu. Prišel je na dopust naravnost iz Dunaja in ostal v bosanski metropoli skoraj dva in pol meseca. Tu je takrat dokončal svojo najboljšo dramo „Hlapce“ in se nato vrnil v Ljubljano. Ker je to Cankarjevo bivanje v Bosni precej malo poznano, bom skušal podati par paberkov iz dobe Cankarjevega obiska v Sarajevu.

Z takšno stvar se je bilo treba potruditi in tako sem vzel pot pod noge in začel z iskanjem. Prva pot me je vodila v navkreber v visoko mestno četrt, ki leži na severo-vzhodni strani, ki jo domačini imenujejo Bjelave. Tu sem našel na številki štrideset Cankarjevega brata Karla Cankarja. Od Ivana je mlajši za poldrugo leto in je še vedno čil in živahen. Ima jih blizu sedemdeset in se prav dobro počuti. Opravlja duhovno službo v samostanu

usmiljenih sester, ki zelo pazijo na njega. Tudi okupacijo je tako preživel in je bil na strani „ponižanih in preganjanih“, kot sam pravi. Posnemal je svojega brata in bil z vsem srcem za pravično stvar v tej veliki domovinski vojni, na strani ljudstva. Po govoru o teh stvareh in o zdravju pa je pogovor sam po sebi prešel na predmet mojega obiska. Tako sem opazil, da so starčku oči vzplamtele, nekam radošten in ponosen je postal in mi ponudil cigarete:

„Da... hm... Ivan je bil pri meni...“ Jezik se mu je razvezal in iz njega je začela govoriti bratovska ljubezen; vse na njem je govorilo, kako rad ga je imel ko je skoraj drhte vlekel iz svoje skrinje originalne rokopise Ivanovih del „O človeškem napetu“, „Legendo o Kristusovi suknji“, „Urlaub“, „Milana in Mileno“ itd. Vse mi je hotel pokazati, kar je dobil od njega, in jaz sem se čudil krasnim rokopisom velikega pokojnika, ki so bili takoreč brez popravkov. To me je v veliki meri začudilo in mislil sem, da je moral Cankar popreje pisati kakšen koncept, potem pa prepisovati. A Karlo me je v tem takoj izpodbil:

„Ne, nikoli... Naš Ivan je sproti pisal, nikoli ni nič popravljal, to jaz dobro vem...“

Molčal sem, ker nisem hotel oporekati v tem, česar ne vem. In tudi če bi vedel, da je drugače, ne bi hotel žaliti spoštovanja vrednega starca, ki je imel tolikšno vero

v brata. Po teh spominih pa sem navezel razgovor na tiste dni pred osemnajstidesetimi leti:

„Kako je bilo takrat? Kaj je počel Ivan in s čim se je bavil na obisku v Sarajevu? Kako sta mu ugašala mesto in ljudstvo?“ Takšna nekako so bila moja vprašanja, da bi kaj več izvedel, kakor pa je Karlo sam napisal o tem bivanju Izidorju Cankarju, kakor stoji v zvezku zbranih spisov, kjer je drama „Hlapci“. Toda nič bogove kaj nisem mogel izvedeti. Po vsem sodeč je Ivan hodil svoja pota po Sarajevu. Dočim se je brat Karlo bavil s svojo službo (bil je tedaj nadškofijski tajnik in urednik „Hrvatskega dnevnika“), tako da sta se videla samo pri zajtrku in kosilu, in je bil starček res v zadregi, kaj da mil pove o tem. Spominja se sašno enega skupnega izleta v Han Kompanijo (Vitez), od koder se je Ivan še predčasno sam vrnil v Sarajevu v prav vesel razpoloženju. Vprašal sem starčka, s katerimi ljudmi se je družil Ivan v Sarajevu in tudi tega mi ni znal povedati. Končno sem ga pobral, če kaj ve o tem, da je v tem času obiskal uredništvo sarajevskega socialističnega lista „Glas svobode“, ki je baš tedaj začel izhajati v Sarajevu. Ne, tudi tega ni vedel, in skoraj zatrudno je zavrnil to misel. To omenjam zategadelj, ker sem pred kratkim slišal od nekega Ungerja, da je to Ivan Cankar v resnicu storil. Tedaj mi je bilo jasno vse...“

Karlo Cankar, kot duhoven je res verjel

in še verjame v „Cankarjevo“ spreobrnjenje v Sarajevu. Toda po vsem sodeč — pri čemer nočem žaliti čustev pokojnikovega brata, — moram resnici na ljubo povedati, da je to Ivanovo početje bilo zgojljivost do gostoljubja, ker se ni hotel zameriti bratu, ki ga je, kakor izgleda, zelo ljubil. Dal se je obhajati po njem pred svojim odhodom iz Sarajeva. Ko brat Karlo — duhoven — o tem govori, se mu zalesketajo solze v očeh. Iz njih sije ljubezen, čista ljubezen do brata in veliko spoštovanje do njega in na ta spomin, ko je Ivan uganil njegovo skrito in srčno željo in jo izpolnil. Ivan je bil velik psiholog, ki je videl vse to in po vsem, kar sem pozneje izvedel, lahko trdim, da je hotel le bratu ugoditi in mu tudi ugodil. Zato mu je brat še danes zelo hvaležen. Kaj hočete, bratovska ljubezen!

Ivan Cankar pa si je našel v Sarajevu na svojih potih po mestu in okolici, ki jo je vso obšel, prav dosti novih znancev in to največ iz delavskih vrst. Obšel je vse zakotne muslimanske kleparje in kotorjarje, ki čepeč po turški navadi klepljejo po baščaršiji (znanem starinskem sarajevskem trgu) v svojih majhnih delavnicah, opazoval je njih delo in povpraševal po ceni izdelkov in zaslужku. O tem ve dosti povedati stari slovenski obrnik Petauer, ki je pokojnega Ivana spremjal po velikih žagah, ki so tedaj obratovale v bližnji sarajevski okolici. Povsed se je pisatelj

(Nadaljevanje na četrti strani)

Hultene vesti

Moški pevski zbor OF Stražišče in mešani gimnazijski zbor sta z uspehom nastopila 28. novembra v Sindikalnem domu in izpopolnila umetniški program svečane akademije v počastitev 5-letnice rojstva Zvezne ljudske republike Jugoslavije. Z nekaj točkami so nastopili tudi naši vrli pionirji.

Z "Miklovo Zalo" so gostovali 28. novembra v Prešernovem gledališču člani kult.-prosvetnega društva iz Opčin pri Trstu. Igralska družina, ki s svojim orkestrom in pevskim zborom vred šteje 80 članov, je odšla na pot oslabljena zaradi razdiralne politike Vidaličevcev, ki so hoteli onemogočiti društvu gostovanje v naši republike. Kljub zaprekam so zavedni Opčani našli potrebo za menjavo in so s popolnim uspehom nastopili 27. XI. na Jesenicah in naslednji dan pri nas. Po prvem dejanju je na odru zbrane igralce pozdravil in jim zaželet krepko dobrodošlico tov. D. Bračič, član MK KPS v Kranju. Naše občinstvo, ki je do zadnjega kotička zasedlo gledališče, je nagradilo drage goste z večkratnim navdušenim plukanjem.

Pevski moški zbor in harmonikarji SKUD "France Prešeren" iz Kranja sta si na sindikalnem republiškem festivalu v Mariboru 29. XI. t. l. prizviroli prvi mesti kljub močni konkurenči. O tem bomo še podrobnejše poročali.

V spomin Ivana Cankarja bo 9. t. m. izvajana v Ljubljani M. Bravničarjeva kantata "Hlapec Jernej in njegova pravica" na besedilo Ferdo Delaka.

Na Prešernov rojstni dan, dne 3. dec. ob pol 12. uri, se je mladina iz vseh šol v Kranju zbrala ob Prešernovem grobu in se oddolžila našemu največjemu pesniku s tiko, a pietetno slvesnostjo. Govoril je prof. tov. Velušček Ciril. Prikazal je Prešernov umetniški in družbeno-politični pomen. Ob zaključku sta dva višješolca položila venec pred spomenik. Slovesnosti so se udeležili tudi zastopniki OI.O. MLO in množičnih organizacij.

Igo Gruden, pomemben primorski pesnik, je umrl. Pred vojno je njegova pesem odkrivala trpljenje in zatiranje našega ljudstva, med domovinsko vojno pa je izražala ogorčenje in upor. Njegova zadnja pesniška zbirka "V pregnanosti", ki je bolezen spomin na taborišča, zlasti na Rab, je doživelva dve izdaji 1945 in 1946.

V ponedeljek 6. t. m. smo poslušali v Sindikalnem domu v drugič goste iz S. T. O. - Ja. Mešani komorni zbor iz Trsta je pred polno dvorano izvedel nadvse uspel komorni koncert slovenške umetne in narodne pesmi.

(Nadaljevanje s tretje strani) zanimal za delo in življenje sarajevskega proletariata in pri tem vedno vestno nekaj beležil. Tako trdi njegov spremljevalci.

Ko se je tako že nekako spoznal v Sarajevu, je po teh opazovanjih naredil obisk uredništvu socialističnega glasila "Glas svobode", ki je baš v tem letu začelo izhajati. Bil je to teden. V uredništvu "Glasa svobode" pa Ivan ni naletel na tisto razumevanje, kakor si ga je želel. Očividec strokovničar Medič zna povedati o tem:

"Uredništvo je bilo takrat v Cumuriji (osrednja mestna četrta). Ivan je prinesel nekakšen rokopis o bosanskem delavcu, napisan v slovenščini, kot prispevek za list (to so bile sigurno one zabeležke, ki jih je delal po sarajevskem okolju, opisca) in se predstavil kot slovenski pisatelj. Mi ga nismo poznali, saj naša začetniška delavnost in obzorje nista segala tako daleč, temveč smo poznali samo njegovega brata, ki je bil urednik nam nasprotnega lista. Razen tega je nekdo skrivaj namignil, da tudi Ivan piše v njegov list (to je bilo tudi res, pisal pa je samo feljtone, ki so pa bili celo zaplenjeni kot "Krivica" v l. 1906) in ljudje so ga precej mrzlo sprejeli. Za rokopis, ki ga je vzliz vsemu temu oddal, niso niti poizkusili najti prevajalca, temveč je ležal skoraj mesec dni založen med časopisi, ki so se

FIZKULTURA**FIZKULTURNIKI TRŽIČA SO PROSLAVILI PRAZNIK REPUBLIKE**

V ponedeljek 29. XI. 1948 ob 15. uri popoldne je bila na Cankarjevi cesti vsakoletna tradicionalna štafeta "29. NOVEMBER". Razdeljena je bila na dve grupe. Za prehodni pokal MLO so se borili fizkulturni aktivni, za prehodni pokal Predilnice pa so se borili sindikalni fizkulturni aktivni. V prvi grupi so tekmovali: Aktiv smučarjev, aktiv televadnega društva in aktiv planinskega društva. Kot prvi je na 900 m dolgi progi prispela na cilj štafeta aktivna smučarjev v sestavu naših smučarskih reprezentantov: Lukanc Matveža, Lukanc Slavka, Štefe Janeza in Krmelj Jožeta in sicer v času 1:45.2, kar je za 0:54.8 boljši čas od lanskega leta. Drugo mesto je zasedla štafeta aktivna televadnega društva in tretje mesto štafeta aktivna planincev. Od sindikalnih aktivov pa je bila najboljša štafeta aktivna Predilnice v sestavu: Veljkovič Gaja, Humer Anton, Česen Milan in Kravcar Karel v času 1:48.4, drugi aktiv gospodarskih podjetij, tretji Peko in četrti Trio.

Predsednik Sindikalnega fizkulturnega društva — Tržič tov. Ahačič Jože je na slavnici akademiji razdelil zmagovalcem štafete prehodna pokala z željo, da bi fizkulturno gibanje v bodoče vzelo še večji razmah.

Sah**SAHISTI V KRANJU SO PROSLAVILI DAN REPUBLIKE**

Peti jubilej dneva ustanovitve federalne ljudske republike Jugoslavije so poleg množičnih organizacij proslavili tudi kranjski šahisti. Udeležba aktivnih igralcev in številnih gledalcev na teh prireditvah je jasno pokazala, da je šahovska igra v Kranju izredno priljubljena in da ima možnost nadaljnega razvoja. Posebno velja to za kranjsko mladino, ki pri vseh šahovskih prireditvah prednjači. Novo Sindikalno šahovsko društvo Kranj povezuje vse delavske aktive naših tovarn, mladinske aktive in ostale šahiste mesta Kranja. Namenski društva je, razširiti šahovsko igro med našim delavstvom in našo mladino, ki ji naj ta lepa igra služi kot najboljše vzgojno sredstvo.

V zadnjih dneh so bile tele prireditve: Mojster Puc Stojan je igral handicap dvoboja z najboljšimi kranjskimi šahisti na sedmih deskah in beležil odličen rezultat. Dobil je vse partie.

24. XI. je bil v tovarni Iskri dvoboja med mladinci industrijske šole "Iskra" in

kopičili na urednikovi mizi. Socialisti so tedaj pokazali v pravem svojem opotunizmu in čakali...

Ivan Cankar je vnovič prišel in tokrat jih je pobaral za svoje delo:

"Kaj mislite, da sem študent, da se ž menoj osle igrate! Misil sem pošteno, ko sem vam napisal članek o vašem delavstvu, a vi tako... Kako boste vi reševali drugačne probleme, kot je ta," jih je zavrnil ko so se hinavsko opravičevali, da niso mogli najti prevajalca in da bo članek izšel pozneje, "na primer jugoslovenski problem, ki je zgolj proletarski problem, kolikor je narozen."

"Razsrđil se je, pridušil po vaše," mi pripoveduje omenjeni očividec, "in s svojimi dolgimi koraki stopil čez prag na ulico, ne da bi vzel nazaj svoj članek, ki mu ga je našel urednik med časopisi. Ljudje ga niso prav razumeli in so se samo muzali... Kam je izginil potem tisti rokopis, pa mi ni znano". Ne vem, če ga je "Glas svobode" kdaj pozneje objavil. Jaz sem stikal tudi za tem, toda edini primerki tega lista so pomanjkljivi in žal brez vsakega sledu o članku.

Toliko o Cankarjevem bivanju v Sarajevu v letu 1909, ko je v tihotu romantičnega Trebeviča končal svoj veliki politični "Eho: "Hlapce", ki so nastali baš tedaj, ko so ga baje "spreobračali" v Sarajevu.

Martel.

mladinci gimnazije. Zmagala je gimnazija z rezultatom 8¹/₄ : 5¹/₂.

29. XI. je bil odigran v Sindikalnem domu brzo-turnir s 36-timi igralci. Zmagal je Pogačnik Joža pred Fajonom ml., Berčičem, Kosom in Bedenom.

Kranjski šahisti so priredili na pododelju simultanke. Tako je igral ing. Sikošek Boris v Škofji Loki proti 20 igralcem (+ 17, — 1, = 2). Pogačnik Joža v Tržiču na osmih deskah (+ 8), Kos Peter v Dupljah na 14 deskah (+ 11, — 2, = 1), ing. Sikošek proti 22 mladincem Iskre (+ 18, — 3 = 1).

12. t. m. bo v prostorih restavracije "Iskre" dvoboja na stotih deskah med šahisti gorenjskega okrožja in šahisti ljubljanske univerze in srednjih šol. Ta dvoboja bo prav gotovo največja šahovska prireditev na Gorenjskem.

14-dnevna kronika**Spominski dnevi**

3. 12. 1800. leta, se je rodil naš veliki slovenski pesnik dr. France Prešeren.

11. 12. 1919. leta, je umrl v Ljubljani Ivan Cankar.

21. 12. 1879. leta, rojstvo J. V. Stalina, velikega organizatorja zmage nad fašizmom.

22. XII. Dan jugoslovanske armade.

31. XII. 1941 — Ljudska vstaja na Gorenjskem in vdor partizanov v Škofje Loko.

Akademija in predavanja v proslavo Ivana Cankarja

Kranj — Mestni LPS — v Sindikalnem domu, dne 10. dec. ob 20. uri.

Tržič — Mestni LPS — v Cankarjevem domu, dne 10. dec. ob 20. uri.

Škofja Loka — Mestni LPS — v Kulturnem domu, dne 10. dec. ob 20. uri.

Ljudska univerza bo priredila predavanja v Cerkljah, Preddvoru, Naklem, Jezerskem, Križah, pri Sv. Ani nad Tržičem, v Selcah, Železnikih, Bukovščici, Bukovici, v Gabriku, Poljanah, v Gorenji vasi, v Žireh, Lučinah, Savodnju, Sori in Sorici, v Voklem, Sledniku, Senčurju, na Visokem pri Kranju, v Dupljah, Trsteniku, na Golniku, v Javorju, Stražišču, Žabniču, v Ratečah, Goričah, Predosljah, na Primskovem, Trbojah in Velesovem.

Gledališče

Prešernovo gledališče v Kranju prikazuje 11. dec. ob 20. uri dramo Ivana Cankarja "Kralj na Betajnovi".

Reprise: v nedeljo 12. XII. ob 17. uri in v torek 14. XII. ob 20. uri.

Dežurne službe

Nedeljsko zdravniško službo pri filiali drž. zavoda za soc. zavarovanje ima dr. Bežek Josip dne 12. XII. od 13 — 15.30 ure. — Telefon 353. — Dr. Pance Pavel 19. dec. od 6.30 do 11. ure. Tel. 351.

Apoteke

12. dec. Mr. Rauch Metod, Titov trg.

19. dec. Okrajna lekarna, Prešernova ul.

Dežurna trafika

Dne 12. dec. Omahan Krešimir, Savski breg.

Dne 19. dec. Lampret Jožef, Majstrov trg.

KINO KRAJN

10. decembra do 12. decembra 1948

"Rusko vprašanje"

Sovj. umet. film

KINO STRAŽIŠČE

10. decembra do 13. decembra 1948

"Pot v bodočnost"

Sovj. dok. film

**Brez doplačila
brez čakanja
brez drenjanja**

dobite

ŽELEZNIŠKE VOZOVNICE

pri

PUTNIKU

Predprodaja tudi za 2 dni vnaprej

časovni planovni letnik za 1949. godino

Važni zapiski na tabu**Zapisujmo udarniške ure!**

V Tržiču so v tem letu imeli 22 građišč, na katerih so delali prostovoljci. Delovni štab prostovoljnih brigad MOF je izdal poročilo, da so v tem letu 1948. opravili frontovci Tržiča 26.000 prostovoljnih ur.

Na akademiji v čast dneva republike, so bili 29. XI. t. l. razdeljeni znaki udarniškega dela. Razdeljevanje je vodil sekretar OF tov. Zaletel Slavko.

Zlati znak so prejeli: Tov. Lajbhaber Albert, ki je napravil 845 ur. Prav njevga zasluga je, da ima Tržič danes tako lepo fizkulturno igrišče. Dalje Sparovec Jože 650, Koder Lojze 485, Markič Franc 450, Pančur Pavel 318, Vrhovnik Anton 317, Jurjevič Jože 313, Plestenjak Ivan 294, Železnikar Stefan 283, Slatnar Franc, Ribič Janko, Ribnikar Franc, Kališnik Polde, Urbanc Štefko in Brezavšček Stefan.

Srebrni znak: je prejelo 33 prostovoljnih delavcev, med katerimi imajo največ ur tov.: Golmajer Alojz 198, Zaplotnik Anton 191, Čuk Alojzij 186, Srečnik Karel 178, Šuligoj Franc 177, Šorl Milka 173, Černicev Stanko 170, Klemenčič Branko 165, Podkar Marija 164, Novak Helena, Bertoncelj Silva, Vičič Anton, Salberger Ladislav, Sova Stana, Švab Janez, Kadunc Pepca, Faganec Marija, Kaštrun Alojz, Legat Alojz, Drobnic Vido, Konič Franc, Klobučar Oskar, Šuligoj Marija, Bremec Dora, Naslič Hasan, Ribič Jože, Zupan Franc, Bodlaj Aleksander, Dvorzak Minka, Recer Majda, Kržšnik Zlata, Aljančič Anton in Sladič Milena.

Bronastih znakov pa je bilo podeljenih 89.

MLADINA OBISKUJE KMETIJSKE TEČAJE!

Z ozirom na hiter razvoj kmetijstva je nujno potrebno našo kmečko mladino seznaniti z novimi načini kmetijstva in razvojno potjo zadružništva.

Glavni odbor LMS je skupno z ministrom prosvete in kmetijstva izdelal program za kmetijske tečaje. Tečaji bodo trajali 17 tednov in sicer po tri dni v tednu. Snov bo obsegala sledeče predmete: kmetijstvo, zadružništvo, zgodovino NOB, ekonomiko FLRJ v prvi petletki, računstvo in slovenščino. V našem okraju bodo tečaji zarači pomanjkanja predavateljskega kadra samo v nekaterih krajinah: Cerklje, Šenčur, Predoslje, Visoko, Mavčiče, Preddvor, Voklo, Primskovo, Smlednik, Naklo, Duplje, Križe, Stražišče, Žabnica, Bukovščica, Selca, Martinji vrh, Sv. Lenart, Poljane, Lučine, Gorenja vas in Velenovo.